

nemlig et Skridt yderligere hen mod Kjøbenhavns Befæstning, thi de næste Skridt ville følge hurtigere og hurtigere. Foruden af alle de andre Grunde ønsker jeg navnlig det lagt i denne Afstemning, at det er en Afstemning mod Kjøbenhavns Befæstning.

Swad de Endringsforslag, det ærede Medlem har tililet, angaar, skal jeg for mit Vedkommende anbefale Endringsforslaget under Nr. 1, som gaar ud paa at forandre Tiden for Indkaldelsen. Derimod kan jeg ikke anbefale Endringsforslaget om at gaa ned fra 600 til 500 Befalingsmandslevers Indkaldelse. Det er i Strid med, hvad vi have tililet op ved 2den Behandling, og vi have ikke Interesse af at faae det forandret nu, da vi overhovedet ere mod Loven. Vi maa, som sagt, holde vort gamle Standpunkt fast; vi maa faa se, hvad Fremtiden bringer ud af denne Lov ved senere Forhandlinger og Forandringer. Med Hensyn til de øvrige Endringsforslag gjælder det Samme om dem, som om de andre, at de ere betydningsløse, uvæsentlige Ting, som tilbøielig staa i Forbindelse med, hvad der blev vedtaget i Søværnsloven. Swad Endringsforslaget under Nr. 1 angaar, da anbefaler jeg altsaa at stemme med det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds, og med Hensyn til de andre med den ærede Ordfører, da man derved vil komme til at blive i Konsekvens med, hvad vi tidligere have fastslaaet.

Hjør: Jeg har ikke tidligere taget synderlig Del i de Forhandlinger, der ere førte om disse Hærløve. Jeg beder derfor det høie Thing om Undskyldning for, at jeg denne Gang anstiller lidt videregaaende Betragtninger over Hærvæsenets Udvikling fra 1867 indtil Dato, forinden vi stride til Afstemning over det foreliggende Lovudkast. 1867 fik vi som bekjendt en ny Hæverordning, og der var ikke saa lidt Subel hos en Del af Folket for den ypperlige Lov, der, som det nu meget rigtigt blev sagt af den sidste ærede Taler, skulde føre til Minnevæbning, føre til Lettelse for Befolkningen i Værnepligtsbyrden og overhovedet føre til, at vi bedre kunde forsvare vort Fædreland. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) har sin gode Andel i, at denne Lov blev til, som den gjorde, men de Principer, som han dengang paastod vare nedlagte i denne Lov, har han desværre ligesaa lidt som nogen Anden været istand til at kunne bringe ud i Livet. Et andet Princip, som blev nedlagt i den Lov, som vi vedtog i 1867, var den almindelige Værnepligt. Ja, jeg erindrer endog saa fra den Tid, at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds var saa varm i sin Anbefaling for dette Princip, at han endog saa engang i Debattens Hede udtrykte sig saaledes, at den, som ikke med Liv og Lyst vilde offre sit Liv for Fædrelandet, burde have et vist Stempel, hvoraf man kunde

se, at han ikke var Fædrelandsforsvarer, som han burde være. Det var ikke Ordene, men Tanken. I og for sig bestrider jeg ikke Principets Rigtighed; det har jeg aldrig gjort. Des- som vi overhovedet vare en Stat, hvis Lands Omraade og Stilling var saadan, at den almindelige Værnepligt lod sig gennemføre til Held for Forsvaret, var det fuldstændigt rigtigt at gjøre det, og jeg kan forstaa, at store Stater have almindelig Værnepligt. Ikke desto mindre skulde jeg tage meget feil, eller rettere sagt, jeg tager ikke feil, naar jeg siger, at England ikke har almindelig Værnepligt, og det er dog en stor Stat. Man kan altsaa se, at der er store Stater, der ikke have Værnepligt, hvad jeg forresten undrer mig over. Jeg kan imidlertid som sagt forstaa, at store Stater have det, men at en lille Stat som Danmark skal gaa til almindelig Værnepligt er forkert, og det har viist sig i de 13 Aar, i hvilke vi have haft Hærløven, at det har været fuldstændigt umuligt at gennemføre dette konsekvent; det viser sig hvert Aar paa Sæssionerne, og jeg er temmelig vis paa, at jeg ikke gaar for vidt, naar jeg siger, at Halvdelen af Mandstabet, der burde udskrives, bliver fri, og selv det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds er jeg overbevist om ikke vil benegte, at den almindelige Værnepligts Gjennemførelse, saaledes som Tanken var i 1867, paa ingen mulig Maade finder Sted og ikke kan finde Sted af den simple Grund, at man har fastslaaet Kammer i den Hærløv, man vedtog i 1867, som skulle have et vist Antal Mand, og at man ikke i dem kan faae Plads til alt det Mandskab, som er dygtigt til at være Soldat. Det er altsaa en naturlig Grund til, at det ikke sker: Men gjør man nu Noget for, at det enten kan ske, eller for at man kan komme ind i et andet System? Nei! ikke et Ord har man hørt fra de Herrer's Side, og ikke et Forslag har været fremme i saa Henseende. Man anerkjender altsaa endnu tilfulde det almindelige Værnepligtsprincip som det, der skulde gennemføres. Ved Siden deraf giver man det Udseende af, som om man vil en Bøjsættelse; det vil med andre Ord sige: man erkjender, og det er ogsaa naturligt, at man er kommen altfor vidt med Udgifterne til Hæven og Flaaden i Forhold til, hvad man tænkte sig i 1867. Det er en bekjendt Sag, at man i 1867 gjorde Regnestykket op saaledes, at Udgifterne i en lang Aarrække ikke vilde komme op til 10 Millioner Kr., dengang 5 Millioner Rd. Nu ere vi, som bekjendt, komne op til 17 Millioner Kr.; det er altsaa steget med over en halv Million Kr. om Aaret i de 13 Aar, som Hærløven har bestaaet, og man har dog ikke faaet almindelig Værnepligt gennemført, da jo omtrent Halvdelen af Mandstabet gaar fri. Det er en Ting, der undrer mig i højeste Grad, at de fremragende Medlemmer her i Salen, som i